

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Kitűnő, idei friss

HERZ-szalámi

már mindenütt kapható.

Bagoly mondja

a verébnek . . .

Bukarest, január 16.

Az Universul legutóbbi számában Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter nyilatkozott Petrovici közoktatásügyi miniszter középiskolai reformjáról. Szerinte a reform megvalósítása esetében a liceumok antinacionalista generációkat fognak nevelni, mert a román történelmet és földrajzot csak a legfelső osztályban akarják tanítani, holott a tanulók legnagyobb része nem jut el a legfelsőbb osztályokig. Véleménye szerint a liceumok anilitikai programja túlságosan magas lesz a tanulók felfogásához mérten és azt nem fogják megérteni. Petrovici miniszter nem maradt adós az ellenvetésekre és már válaszolt is Anghelescunak. Kijelenti, hogy az ő javaslata jó és a hét osztályú középiskolát minden tekintetben helyesnek tartja. A régi rendszer nem volt egységes. Olyan piederestálra akarja emelni a román középiskolai oktatást, amely a mai modern kornak mindenben megfelel.

A legmagasabb érdekek

fogják vezetni a bukovinai kormányzót

Bukarest, január 16.

Rascanu tábornok, Bukovina és Besarabia új főkomandója hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben kijelentette, hogy olyan állampolitikát kíván inaugurrálni, amelyet kizárólag az állam magasabb érdekei vezetnek. Feladata lesz ellenőrizni a két országrész aktivitását, annak minden ágában és a konszolidációt, valamint az újjáépítést támogatni. Állandóan kontaktusban lesz ezeknek a tartományoknak lakosságával és így minden jogos kérest azonnal teljesíteni fog. Gondja lesz a besarabiai és bukovinai közlekedés fejlesztésére, a közjó előmozdítására, a különböző társadalmi osztályok szükségleteinek harmonizálására és a népesség érdekeinek nemzetiségre való tekintet nélkül az állam érdekeivel való összeegyeztetésére.

A halálba sétált három leány
akik összefogodzkodva egy tóba ölték magukat

Berlin, január 15.

Borzalmas tragédia játszódott le tegnap a Berlinhez közelfekvő Müggel-tó partján. Három fiatal leány beleölté magát a tó vizébe. Weber rendőrfelügyelőnek tizennyolc éves Sári nevű és husz éves Dóra nevű leánya, valamint egy Schössof Frida nevű fiatal leány, valamennyien egy nagy áruház alkalmazottai voltak. Tegnap délelőtt mosolyogva bucsuztak el barátjaiktól azzal, hogy mindhárom közös elhatározással öngyilkosságot fognak elkövetni. Olyan vi-

dáman mondták ezt, hogy senki nem vette komolyan. A 3 leány ezután kísértelt a város határában levő tóhoz, ott a parton levetették ruhájukat, majd egymásba fogodzkodva a tó vizébe léptek. Bátran léptek előre mindaddig, míg az ár el nem borította őket. Mindhárom a hullámokban lelték halálukat. Eddig csupán Weber Sári, a legfiatalabb leány holttestét sikerült megtalálni. A kétségbeesett szülők bucsuleveleket kaptak a halálra szánt leányoktól, de azt egyik sem írta meg, hogy a borzalmas tettet tulajdonképpen miért követték el.

Csalással vádolt temesvári kereskedők

Hárommillió kezességvállalás és vagyontalansági eskü

Temesvár, január 16.

Brauch Salamon temesvári kereskedő a Neumann és Öhme chemnitz-i céggel szemben hárommillió lei erejéig kezességet vállalt Singer Max bécsi céggert, hogy amennyiben ez

nem egyenlíti ki

a Neumann és Öhme céggel szemben fennálló tartozását, úgy azt ő fizeti ki. Brauch azonban nem fizetett és így csődöt kértek ellené. Időközben azonban Brauch Salamon üzletét fiára. Aladárira iratta át. A tegnapi megtartott csődtárgyaláson Brauch ügyvédje kijelentette, hogy Brauch Salamonnak semmi vagyona nincsen, hajlandó a vagyontalansági esküt letenni és ezért a csődnyitáshoz semmi

értelme nincsen.

A csődbíróság ezzel az előterjesztéssel kapcsolatban a csődtárgyalást a vagyontalansági eskü letételére elhalasztotta, míg a chemnitz-i cég most már büntető feljelentést tett Brauch Salamon ellen család miatt.

Csődből kifolyólag másik két temesvári kereskedő ellen is büntető eljárás van folyamatban. Kun Fe-

renc dr. temesvári ügyvéd ugyanis a csődbekerült Kohn József temesvári bórkereskedő és Adler Hermann nevű sógora ugyancsak gyárvárosi bórkereskedő ellen tette a feljelentést Herta János szelistyei bórgyáros megbízásából. A feljelentés szerint Kohn József a múlt év szeptemberében, amikor már a hitelezői is tudták, hogy

fizetési nehézségekkel

küzd, összejárta a sógorával harmincezer leierért Adler Hermann nevére iratta a románszentmihályi bázát, harmincezer leierért pedig erzsébetvárosi telkét. Továbbá megemlíti a feljelentés, hogy Adler Hermann a temesvári törvényszéken ötszázhuszonezer lei értékű váltópert indított Kohn József ellen, Kohn váltókifogást sem adott be és így Adler lefoglalta az egész még fennálló vagyont. A feljelentés mindkét kereskedőt

hitelezési csalással

vádolja. A rendőrség ebben megkezdte a nyomozást, mely hivatva van megállapítani, hogy a feljelentések adatai mennyiben fedik a valóságot.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2.80, Párisban 13.50

Temesvári magánárfolyamok 1927 január 16-én reggel

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai)

Minden pénzem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalási jelent pénzben, a második árban, a harmadik bankjegyei középkurzuson.

Angol font: 910.00—913.00—910.00, dollár: 187.00—187.50—188.00, dinár: 3.31 külföldi, 3.25 belföldi, 3.23 effect, hollandi forint: 75.00—75.10—75.00, francia frank: 7.47—7.50—7.50, olasz lira: 8.20—8.23—8.20, cseh korona: 5.56—5.58—5.45, osztrák silling: 26.40—26.60—26.50, német márka: 44.70—44.80—44.80, magyar pengő: 32.80—33.00—33.00, svájci frank: 36.20—36.40—36.40.

Terményárak:

Buza 810, árpa 500, rozs 580, zab 450, tengeri 400 (uj), 420 (ó) lei métermázsánként ab feladóállomás.

Az örökölt feleség
a rabszolgavásárra került

Budapest, január 15.

Berlinben Abdullah Chan nevű afgánisztáni dohánykereskedő két év előtt feleségül vett egy berlini lányt. Az újdonsült asszonnyal együtt azután visszatért hazájába. A férj tavaly meghalt és az afgánisztáni törvények értelmében a vagyont nem az asszony és a gyerekek, hanem a férfi hátramaradtjai öröklik és a feleség is a vagyoni átlaghoz tartozik. A sógor erre a szegény asszonyt, akit örökölt rabszolgának akarta eladni. A szerencsétlen asszony szomorú sorsáról tudomást szerzett a budapesti német követség és mint rabszolgánót megvásárolta a sógorától és így kiszabadította kétségbeesett helyzetéből.

Az állami konkurrencia
megszüntette az autóbúszjáratokat

Temesvár, január 16.

Foglalkoztunk a postavezérgazgatóságának azzal a tervével, hogy az egyes községek közötti megindult autóbúszközlekedést be akarja tiltani. Az autóbúszközlekedést a szükséglet hívta életre. A vasuti közlekedés a városok és a falvak között igen rossz és szerfelett drága. Temesvár és a környékbeli községek között különösen a múlt nyár óta virágzott fel az autóbúszforgalom. Az autóbúszok rendszerint reggel érkeztek a vidékről a városba és a délutáni órákban indultak vissza, hogy a vidéki lakosság könnyen elintézhette dolgát a városban. A vasut megérezte az autóbúszok versenyét és érintkezésbe lépett a postavezérgazgatósággal ennek megszüntetése érdekében. Az alap erre az, hogy törvény szerint az országutakon rendszeres személyforgalmat csak a posta bonyolíthat le. Az autóbúszok személyszállítási tilalmát kimondó rendelet most jelent meg. Eszerint ezental az autóbúszokon csak teheráru- és élelmiszereket szabad szállítani. Ezeknek a kísérei is utazhatnak az autóbúszon.

Mielőtt butort vásárolna,

látogassa meg Temesváron
Bulev. Berthelot 19. sz. alatt
Orbán István aradi művészi
butorgyárának

Állandó kiállítását

ahol a légszebb, legjobb és legolcsóbb hálókat, ebédloket, uri-és leányszobákat eredeti gyári áron szerezheti be. 1770

Temesvári család milliárdos öröksége

A lugosi vásári kereskedő fia hatvan év előtt elbolyongott egy cir-kusszal, Afrikában és Ausztráliában mérhetetlen vagyonra tett szert és miután családja nem volt, temesvári és lugosi rokonai öröklük a sok milliárdos vagyont

Amikor az álmok valóra válnak

Temesvár, január 16.

A mindennapi gondokkal való küzdés, az ádáz harc a szegénység és a bu meg a gyötrelmek ellen olyan mérveket öltött, hogy mi szegény halandói ennek a széles, nagyvilágnak elmenekülünk az álmok, a legendák világába, szívünket telerajzolják a rózsaszínű reménység ezernyi bálványképével és várjuk a sorsunk jobbrafordulását. És ezekben a várakozásteli súlyos percekben születnek a reményből a legendák, amelyek szájról-szájra, utódról-utódra kelnek és mint valami talizmán, mint valami ujathozó, hozsanás szebb jövőnek a képe rajzolódik az ember lelkébe. Én is halottam egy ilyen legendát. Legenda, amelynek minden szavából arcok gondterhes homloka az öröm sugárába verődik, legenda, amelynek hallatára, más sokezer emberben is feléled a remény: a távoli vagyontok lehetőségeinek reménye.

Hatvan évvel ezelőtt egy nyugtalan véru, kalandokra vágyó fiatalember nem bírta a hazai életet. Megpróbálkozott már mindennel, mesterségről-mesterségre szállt a karja. De talán unalmas volt számára a kisvárosi kereskedő boltjában a pántlikát mérni és a vásárról-vásárra való járkálás sem volt nyére. Akkor éppen Temesvárott tanúzott egy vándorcirkusz és a fiatal husz esztendő S stern Samu nagyon mélyen talált belenézni egy cirkuszcsillag szemébe. És ez a két szempár lett a sorsa, ez a két szempár vonzotta. És elment. Talán még bucsuszeritást sem váltott a munkában megöszült édesapjával, talán az anyját sem esókolta meg és testvéreitől sem vett istenhozzádot. Rohant az életnek. Rótt a mostoha élet kegyetlen országutját. És néha-néha felbukkan egy pár sor írás tőle, valahonnan valamelyik francia kikötőből, azután végleg eltűnik a Stern Samu.

Az itthonmaradt testvérek pedig várják és megszületik a legenda. Születik és jár szájról-szájra és lugosi nagynénje álomnélküli éjszák után örömkönnyes szemmel meséli:

— Az éjjel álomban a Számát láttam, a Számi nem halt meg, a Számiból gazdag ember lett és meglátjátok hazatér, nagy vagyonnal és sok pénzzel és boldoggá tesz mindannyiatokat és vége a küzdésnek és a szenvedésnek meg a nyomornak.

És a jó nagynéni nemsokára örökálmra hunyja le a szemét. De a nagynéni álma, a nagynéni látomása megmaradt, legenda lett belőle. És Stern Samu temesvári rokonai, akik bizony keservesen küzdenek a mindennapi kenyérért, várják a vagyonról szóló értesítést. És a reményelt várakozásban évek hosszú sora vonul el fölöttük. Egy szép napon azután a legenda találkozik a valósággal.

Stern Samu Temesvárott lakó unokahuga, aki egy kereskedő felesége, hónapok előtt Aradon járt, ahol egy pár cipőt vásárolt. A cipőt becsomagolták egyik erdélyi lap régi számába. Hazaérve kicsomagolta a cipőt és az újság egy hírének akadt meg a szeme:

— Ausztráliában meghalt egy Bánságból, állítólag Temesvár. ezernyi vállalkozás után dús gazdaggá vált Stern Samu nevű ember, aki kétszázmillió angol font vagyont hagyott hátra. Örökösei nem voltak és most az angol konzulátusok keresik Erdélyben és a Bánságban az örökség átvételére jogosult Stern Samu örököseit.

Keresik a boldog halandókat, akik birtokosai lehetnek a hatalmas vagyonnak.

A szegény asszony nem tud hinni szemének. Hiszen annyiszor hallotta már a Számi bácsi furesa és kalandos történetét, annyiszor zúgott fülébe az örök reménység:

— Még visszajön a Stern bácsi, meglássátok egyszer hozzánk is bekopogtat a levélhordó és hozza ismeretlen országok nagy pecsétlevelét, amelyben ott az írás a Számi bácsi hatalmas vagyonáról, amely ezentúl csak bennünket illet.

A sportszövetség új választások előtt

Meg kell szüntetni az eddigi kinevezési rendszert

Temesvár, január 16

Nem lehet szótlánul elhaladni a temesvári sportkerület 1926 évi működése mellett. Ha azt az aktivitást, amit a felelős sporttényezőink kifejtettek, egyáltalában szabad az aktivitás jelzővel illetni. Mert az 1926 év igen szomorú esztendeje volt a temesvári sportnak, amiben nem kis részük volt a jelenlegi kerületi, futballszakosztályi és egyéb sportintéző köröknek. A temesvári sportélet az elmúlt esztendőben a személyi intrikák gyakorlatában merült ki és ha egyleteink a sportambiciótól vezéreltetve nehéz és súlyos anyagi áldozatok árán nem folytatták volna a küzdelmet a létért, akkor most gyászjelentést írhatnánk a temesvári sport elmulásáról.

És most, amikor itt állunk az új szezon és az új kerületi tisztikari választások előtt, amikor Románia, különösen Erdély és Bánság sportját messzire a határokon túl tanulták megimerni és megbecsülni, akkor egyben meg kell állapítanunk, hogy a jelenlegi rendszer, azt a keveset, amit elértünk, is tönkre teszi, ha a jövőben is megmarad.

Az új kerületi választások előtt rövid visszapiantást kell vetnünk a nyolc év egynemely jelenségére. Mert nyolc évvel ezelőtt, mikor a román nemzetiségi elemek nagy része még járhatlan volt a sport terén,

és megkezdődik az izgalmas harc az örökség után. Előkerül a padlásról a régi láda a régi irásokkal. A születési bizonyítványok, Számi utolsó életjeladásai és minden, ami erősíti a reményt és bizonyossá teszi, hogy a legenda immár valóság...

Az iratokat elvitték S z e n e s Emil dr. temesvári hites angol tolmácshoz, az ügyet pedig Weisz Artur dr. temesvári ügyvéd vállalta el. Hatalmas pecsétes levél ment el Temesvárról messzi angol hatóságokhoz és a napokban várják a választ, mely igazolja az örökösöket.

Itt ülök egy szegényes kis szobában és tárgyaljuk az örökséget. És ezeknek a sokat szenvedett embereknek az arcára nem mer kiülni az öröm és a remény a maga teljes egészében. Talán mégsem ők az igaziak és talán volt egy másik máshonnan való kalandos Számi is és akkor minek az egész? Nehéz lenne a szomorú valóra ébredni.

Addig, amíg a sorsdöntő válasz megjő a messzi földekről, kételkedés tartja hatalmában Stern Samu temesvári rokonait és csak suttogva merik kiejteni:

Kétszázmillió font... Kétszázmilliárd lei... Grósz Dezső.

talán el kellett fogadni azt a rendszert, amelyen az új román sportélet felépült. Sajnos, hogy ebből a rendszerből fakadt azután a személyi intrika és áskálódás, sajnos, hogy ebből a személyi kultusból fakadt sok olyan intézkedés, amelynek a sport csak a kárát látta. Amikor talán szükséges volt ezelőtt nyolc évvel, az ma már elavult.

Tehát most mielőtt úgy a bukaresti, mint a vidéki központok megtartják a választásaikat, az egész ország sporttársadalmának csak ez a kívánsága és követelése lehet:

— Elég a mai rendszerből, elég a kinevezésekből, az vezesse a sportot, aki arra hivatott és nem személyi ambíciók és társadalmi állások diktálják, hogy ki legyen az egyes tisztségek viselője. Térjünk végre ismét át a választási rendszerre. Teljes szabadságot kérünk.

Ezt az új rendszert kívánja meg a román sport további fejlődése. Eleget volt guzsba kötve a kezünk, lélegzeni akarunk, fejleszteni akarjuk az ország sportját és nem személyi kultuszt üzni.

Közöljük ezt a cikket, mely ha talán nem is fedi mindenben felfogásunkat, de alkalmas arra, hogy hozzájáruljon a nézetek tisztázásához és így szolgálatot tegyen az egyetemes sport ügyének.

Üdvös ujtás

lenne a villamosokat mentőszekrény-nyel ellátni

Temesvár, január 16.

A közuti forgalomhoz viszonyítva Temesvárott elég sűrű a villamos balesetek száma. Nemrég két olyan szerencsétlenség is történt, melyeknek áldozatai kórházba szállításuk után meghaltak. Mindkét haláleset alkalmával a főok az volt, hogy az elgázolt emberek — akiknek a villamos mindkét esetben a lábát vágta le — a mentők megérkezéseig tulságosan sok vért vesztettek.

Temesvárott a villamos szerencsétlenségek esetén a villamosok megállanak és ott vesztegelnek, amíg a mentők és a hatósági személyek megérkeznek. Mást nem is tehetnek, mert hiszen a baleset körülményeinek pontos megállapítása céljából ezt a törvény így írja elő. A villamos kalauzok és kocsivezetők körülállják a szerencsétlenség színhelyét, tehetetlenül nézik az áldozatot és sajnálkoznak fölötte. De segíteni nem segítenek rajta és pedig abból az egyszerű okból, mert a segélynyújtáshoz nem értenek.

Miclosi Kornél dr., a villamos vasut igazgatója, sok üdvös ujtást hozott már be a villamos szolgálatban. Nemrég beszámoltunk egy hosszabb cikkben arról is, hogy a most épülő és áprilisban elkészülő remiz mellett lesz a technikai személyzet részére iskola is, amelyben azt különböző műszaki dolgokra és általános ismeretekre fogják tanítani. Ezzel kapcsolatosan a közérdekében azt ajánljuk a villamos vasut agilis igazgatójának, hogy ezt az iskolát mentőképzőtanfolyammal egészítse ki. Képezzék ki a kalauzokat és kocsivezetőket arra, hogy balesetek alkalmával addig is, amíg a hivatásos mentők megérkeznek, a balesetek áldozatait elsősegélyben tudják részesíteni. Valószínű, hogy a két legutóbbi súlyos baleset nem végződött volna halállal, ha a villamosok személyzete értett volna ahhoz, hogyan kell a tulságos nagy vérzést elállítani.

Az ilyen segélynyújtással gyakran nemcsak emberéletet lehet megmenteni, hanem minden egyes esetben a baleset szenvedő egyének fájdalmait is enyhítik. Szükség van erre a mentőkúrusra. A villamos személyzete megtanulja azt, hogy mit csináljon, ha magának a villamos kocsinak valami defektusa támad, miért ne tanulna meg azt is, hogy mit kellejen tennie, ha a villamos valakit elüt? Nem nehéz mesterség a mentés és emberbaráti szempontból megbecsülhetetlen értéke van.

Minden villamos kocsiban az egyik ülés alatt van egy elzárható ládikó, amelyben a kalauzok jegyeket és egyéb holmikat tartanak. Csináljanak a villamos ülései alá még egy másik szekrényt is, amelyben az első segélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek legyenek. Egy-egy ilyen mentőszekrény mindössze néhány száz leibe kerül, amely kiadást a villamos nagy fejlődésére könnyen elbir.

Meg vagyunk róla győződve, hogy Miclosi dr. igazgató előtt ez a tervünk rokonszenves lesz. Hiszen neki minden ambíciója az, hogy a temesvári villamos vasutat minél modernebbé tegye. A mentőszekrény és az első segélyt nyújtani tudó villamos alkalmazott pedig egyik jelentős kelléke a modernségnek.

k. e.

Báli szezonra

ruha-feldiszek arany, ezüstből és bármilyen anyagból készen kaphatók, valamint divatlap szerint megrendelhetők. Figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek az ibolyabálhoz készített nagyon jutányos áru ibolyadiszeinket.

HELIOS

művirágárugyár

BELVÁROS, MERCZY-UTCA 6

Hires temesvári színésznőből jegyszedőnő

A szinpadról a páholyok folyósójára — Krecsányi Vera visszaemlékezései Temesvárra — Krecsányi Ignác hajdani társulata ma is összetart

Haller Irma elvesztette szemevilágát

Budape7t, január 14

A hatalmas Tisza Kálmán-tér egyik régi bérpalotája utunk célja. Ez a bérpalota már akkor állott, amikor a nagy tér friss parkirozása igen kezdetleges, fiatalos volt. Mikor aztán később a Városi Színházat is megépítették — annak idején Népoparának nevezték — a tér is valamivel barátságosabb lett és az ódon bérházak is mosolygósoknak tetszettek. Talán attól a hangos jókedvtől, melyet a bennük megtelepedett színésznépség terjesztett maga körül.

A bérház, amelynek kapuján bemegyünk, tipikus külvárosi kaszárnya. Lakásai apró skatulyák. Az emeleteken hosszú folyosók futnak, végig vasráccsal szegélyezve. Felbaktatunk a lépcsőn a harmadik emeletre, végigmegyünk a nyikorgó folyosón és benyitunk egy kicsi butorozott szobába. Igazi butorozott szoba ez. Ablaka udvarra néz, butorzata szegényes, padlója csupasz. Ebben a szobában lakik Krecsányi Vera.

Temesvári embereknek e név hallatára lelkükbe szökik sok-sok emlék. Hiszen Temesvár színészete hosszú időn keresztül — amikor fénykorát élte — elválaszthatatlan volt a Krecsányi-névtől. Régen volt, talán igaz sem volt. Krecsányi Ignác, aki 1914. tavaszán bucsuzott el Temesvár színházi közönségétől, azóta szegényen, nyomorogva halt meg. Azóta ott pihen teste Budapest földjében és sirja fölött fehér márvány síremlék emelkedet rája az utódokat. Ez a sírkő volt Krecsányi Ignác minden vagyona, mikor meghalt. Még életében maga csináltatta meg ezt a sírkövet. Egyebet igazán nem tudott szerezni. Felesége, akit a betegség már előbb tehetetlenné tett, férje halála után a szegények házába került. Nagyon bántotta azonban, hogy egykori színigazgatóné létere ott kell hátralevő napjait tengetnie, ahol a környezet lelkileg mélyen alatta áll és egyre lázadozott ellene. Végre sikerült a beteg nőt vidéken rokonoknál elhelyezni.

Ebből a ragyogó színészesaládból való Krecsányi Vera. Az idő bi-

zony eljárt fölötte, de az egykori szépség nyomait nem tudta arcáról letörölni. Valamikor sokan fordultak meg utána, amikor Temesvár utcáin végigsételt. Soknak a szíve hevesebben dobogott, amikor ezt a csudálatos barna szépséget megpillantotta. Haja ma is barna, arca azonban megfakult, de a szemei megtartották régi izzó sugarakat. Az egykori divatkirálynő természetén egyszerű, szegényes ruha van.

Tempora mutantur. Krecsányi Vera a változott idők dacára azonban ma is a színházból él. A Nemzeti Színház harmadik emeletén jegyszedőnő és csekély fizetéséből és a gyéren csepegő borraivalókból tengeti életét.

Szívesen fogadja a temesvári vendéget, de nem szívesen beszél magáról. A multról még valahogy igen, de a jelenről éppenséggel nem. Restelli, hogy ennyire jutott, hogy ennyire leszegényedett. De hát mit csináljon? Elni muszáj.

Inkább Krecsányi Ignácra tereli a szót.

— Elete utolsó napjaiban azzal vigasztalódott, hogy rendezgette, rakosgatta temesvári emlékeit. Nézegette a koszorukat, a szallagokat és elmondta mindegyiknek a történetét. Eleven naptár volt a feje. Nagyon pontosan emlékezett vissza minden dátumra. Temesvári emlékeit a Színészegyesületre hagyta. És Krecsányi Ignác tagsági oklevele, melyet az Arany János Társaság állított ki számára, temérdek koszoruja és emléktárgya, most ott diszlik a Színészegyesület nagytermében. Innen azonban a létesítendő Magyar Művészeti Muzeuumba fog kerülni.

Krecsányi Vera elhallgat. Maga elé néz. Azonban nem a Tisza Kálmán-téri butorozott szoba szegényes holmiját látja. Sokkal messzebbre lát a tekintete, de a multba. Amolyan lelki visszanevezés ez. Visszaáll-modja magát Temesvárra, amikor ott még Krecsányi Ignác szikár alakja járt Ferenc József kabátba bujtatva a színház folyosóján. És látja magát is sudáron, fiatalon. És látja az akkori társulatot, lelki szemmel nézi őket és beszélni kezd róluk.

— Hej, istenem, de sokan elmentek már az igazgatójuk után. Voltak olyanok, akik már évek óta nem voltak Krecsányi társulatának tagjai, valamely budapesti színházban működtek, azonban mégis az ő családjához tartozóknak vallották magukat. Ezek közül már a másvilágon játszik az égi szinpadon Pethes, Kőrnyei Béla, az egy-

szerű szobafestőből lett híres operanékes, Ternyei Béla, aki a háboru utolsó évében költözött át a másvilágra és még rajtuk kívül annyian mások. Azok, akik Krecsányi Ignác egykori társulatából még életben vannak, szívesen találkoznak egymással ma is. A Rákóczi-uton van egy kis vendéglő, oda szoktak hetenkint egyszer eljárni. Egyik héten se jönnek össze teljes számmal, de hol egyik, hol másik jön el és mond hirt ai többiekről is. Magam is el-eljárogatok oda, hogy elbeszélgessek a régi szép időről.

— Merre vannak a volt Krecsányi-társulat volt tagjai és mit csinálnak?

Krecsányi Vera sóhajt egyet, ujjain végigszámolja mindazokat, akikről valamit tud és szívesen felsorolja:

— Bartos Gyula a Nemzeti Színház tagja. A régiéek közül ő van még a legjobb erőben. Sokat játszik most is és szép sikerei vannak. Anday Blanka esztendőök előtt Berlinbe került, ahol feleségül ment egy német színészhez és mostanában teljesen visszavonult életet él. Néha-néha küld levelet. Mihályi Ernő, akinek egyszer már a halála hírért költötték, jelenleg Komáromban lakik, ahol templomi orgonista. Jámbor Ilonáról csak annyit tudok, hogy életben van, de merre és miből tartja fenn magát, arról sejtelmem sincsen. Perényi Marvit felesége Lahovics dr. főorvosnak és boldog anyja. Amón Margit és Hoványi Géza is megvannak. Néha fel-feltűnnek a régi ismerősök között, de aztán megint nyomuk vész. Hadrik Anna férjével, Gere Zsigmonddal Kaposvárott él. Vajda, a kitűnő hangu énekes, valahol külföldön tartózkodik. Izsó Miklós komikus egy vidéki társulatnál. Hanel Aranka a budapesti Vigaszínház ünnepeit tagja. Haller Irma, a ragyogó szépségű primadonna, az egykori temesvári Bob herceg, teljesen visszavonult a szinpadtól. Nyugdíjban van. Sokat panaszodik, mert csaknem teljesen elvesztette szemevilágát. Férje, Reviczky Tamás huszártiszt, aki a hadügyminiszteriumban teljesít szolgálatot, úgy becézi mint régen és feledtetni igyekszik vele a szinpad csillogását. A többiekről nem tudok semmit...

Krecsányi Vera elhallgat. Sokáig ülünk némán egymással szemben. Szó nélkül kezdet fogunk. Ballagok lefelé a lépcsőn. Halkan lépek, nehogy lelkemből elúzzem a mult emlékeit.

Mutius.

Elég volt

Elég volt a rövid nadrágból! Erdélyi és nemszorosan erdélyi irodalmi társaságaink egyébként tiszteletreméltó működése, parlamenti és parlamenten kívüli kulturharcosaink egyébként imponáló fegyvertényei, heliconi és nemheliconi tömörülések egyébként szimpatikus jelenségei, no meg egy kicsit egész romániai sajtóéletünk hangja, modora, nivója fakasztják szánkon azt a szelid kívánságot: „Igyekeznénk immár pantalonban járni“.

Nem vagyok, nem is lehetek igazságtalan. Részese is, voltam, tanuja is az első szomorú impérium-éveknek, amelyek tragikomikus kiskorúságba kergettek kétmillió felnőtt magyart. A nemzeti és egyéni önmegrendelkezés sulyos megszorítótsággal, anyagi és szellemi levegőhiány, a minden oldali megkötöttség kínos gátlásai okozták, hogy szellemi producióink nagyon sokáig a polyásbaba gügyögéséhez voltak hasonlók. Igényeiket a viszonyok alacsonyosságához fokozták le: közönség és szellemi faktorok egyaránt. Volt valami szeretetreméltó báj is ebben a kiskorúságban. Jár a baba, jár... Valami ilyen kedveskedő öröm fogadta irodalomban, szinpadon, sajtóban s még közéletben is produkált csetlés-botlásainkat, bírálat és összehasonlítás szegre akasztattak, ejh ki fog méricskéltni, mikor gyermekszáj édesen gügyög és „az édes honi szót selypíti nyelve.“

Hanem, úgy érezzük, elég volt már a gügyögésből. A háboruutáni Európa legsúlyosabb erőfeszítéseit teszi. A szellem háborus defektjei régen kiheverve, tudományban, irodalomban, filozófiai gondolkodásban az elme sohanemmerészelt csucokra hág, egyéni intuición és kollektív erőfeszítés a létnek új célokat mutat... Vajjon megengedheti e magának Erdély a fényüzést, hogy századokkal újból elmaradjon? Egyszer már lemaradt... Politikai akadályozások hátráltatták akkor is a régi Magyarországgal együtt. A török és német ellen vívott küzdelem. A hatvanhét után jött pár nyugalmas évtized tette lehetővé, hogy behozza századok mulasztásait. De hol a bizonyosság újabb ilyen nyugalmas évtizedekre?

Erdély magyarságának ma legádázabb politikai küzdelmek között, sem szabad kulturális elmaradnia. Irodalmunktól, sajtóunktól höchstleistungot várunk és nem gügyögést. Irodalmi társaságainknak a legjobb és legmagasabb magyar tradíciókat kell folytatniuk, mert törődöttségünkben sem eshetünk vissza kulturéletünk vaskorszakába. Szinpadjainkon nem csak éppen „magyar szót“ akarunk hallani, hanem magyar szellemet is és mindegyiknek felett szellemet. Politikusaink folytassák a küzdelmet az iskoláért és művelődésért, de könyörgünk, ne korlátozzák küzdelmüket elemi és középiskolára. Egyetem és akadémia hiányát máris kínosan silyli az erdélyi intellektus.

Legszerényebb szívvel is csak azt mondhatjuk: „A rövid nadrágból elég!“
Osvát Kálmán.

Klisék művészi kivitelben gyorsan készülnek

FENYŐ
METALOGRAFIE
TIMISOARA
TELEFON 19-51

ASTRA
FABRICA DE VAG
ARAD

REKLAM FEMCIMEK
REKLAME METALL SCHILDER

Kérjen árajánlatot!

HOTEL PALACE SZÁLLODA

BUDAPEST, Rákóczy-ut 43

Budapest egyik legmodernebb és legnagyobb kényelemmel berendezett szállodája

Hideg-meleg víz, fürdőszobák, minden szobában telefon

Elsőrendű étterem!

Mérsékelt árak!

Őrizkedjünk

az ártalmas arc-kenőcsök használatától, mert ezek rettenetes rombolást visznek véghez az arcon. A világ legszebb és legelőkelőbb hölgyei a **Földes Margit Crém**et használják, mert zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

Uri szabóság
valódi angol szövetek raktára

Kirity József
Belváros, Szentgyörgy-tér 4,
I. emelet.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Külfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az ökirály-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Brodsky és Bobby

Ez a két név ma Temesvárott a zenés jövedv, a művészi ötlet és találmány virtuozitás forrása. A Palace-kávéház különtermében az egyik sarokban ülnek, az egyik, a mesteri játéku Brodsky a zongora előtt, a másik, a páratlan ügyességű Bobby a jazz-dob előtt és amit játékokban, zenei figurákban, ötletben és szellemességben produkálnak, az messze felülmúlja a parkett-zene teljesítményeit. Brodsky névjegye zongorahumoristát mutat be, de amit ez a fürge kezű, fekete haja, villogó szemű fiatal ember produkál, az komoly művészet, igazi alapos tudás és fáradhatatlan agilitás. Nemesak interpretál, de alkot is és legutóbb két modern tánczenéje gramofonra készült. Korlátlan ura a zongorának. Mellette a világot bejárta Bobby szintén elsőrendűt nyújt a jazz-dobos szerepében. A modern tánczenét kiegészítő jazz-hangszerek kezelésében kifogyhatatlan fordultosságot és harmóniát visz bele játékába. Évek előtt a norvég király előtt is fellépett és megérdemelt királyi kitüntetés jutott osztályrészül. Brodsky és Bobby művészetét szívesen élvezzi a közönség, amely a Palace-tánc-termet estéről-estére zsufolásig megtölti.

— A király állapota. Bukarestből jelentik: Ferdinánd király állapota változatlanul jó. A legutóbbi időben az uralkodó a bő táplálékfelvétel következtében négy és fél kiló gyarapodott súlyban.

— A prefektus Bukarestben. Bogdan Antal dr. prefektus néhány napig tartó könnyebb természetű hűléséből felgyógyult és ma hivatalos ügyekben Bukarestbe utazik. Távollétében Pentia József vármegyei vezértitkár vezeti a prefektúra ügyeit.

— Az apostoli kormányzó Bogárosson. Paeha Ágoston apostoli kormányzó Ferch Mátyás kanonok kíséretében tegnap Bogárossra utazott, ahol ünnepélyes ceremóniák között fejezik be Öberdörfer és Feichnter bécsi redemptorista páterek vallásos körútjukat.

— A műegyetemi rektor előadása. Valcovici Viktor dr., a temesvári műegyetem rektora, ma délelőtt fél-tizenkettőkor a Tiszti Kaszinó nagytermében az Univerzum címen általános érdeklődésre számítható előadást tart, amelyre ezután is meghívják a nagyközönséget.

— Tizenegy esődkérvény. Tegnap a temesvári esődbíróság előtt tizenegy esődkérelmet tárgyaltak, amelyeket azonban mind elhalasztottak. Közöttük figyelmet érdemel a Kaváran Mészgyár ellen irányuló esődnyitási kérelem, ez azonban szintén halasztást szenvedett.

• Főzőiskola új kurzusa megkezdődött. Még mindig lehet jelentkezni Z s u z s i csemegeüzletében.

Megszűnnek az ipartestületek

Törvényjavaslat készült, mely megfosztja őket a létalaptól

Temesvár, január 16.

Az erdélyi és bánági iparosság-nak régi és bevált intézménye: az ipartestület veszélyben van. Az a veszély fenyegeti az ipartestületeket, hogy kénytelenek lesznek megszűnni, mert nem lesz magukat miből fenntartani.

Az ipartestületek ugyanis eddig azokból a minimális díjakból tartották fenn magukat, melyeket tanoncszerződések, felszabadítások és iparendélek után régi törvény és szokás alapján szedtek. Ezt a létalapot az iparügyi minisztérium most kihuzni készül az ipartestületek alól. A minisztérium ugyanis törvényjavaslatot készített és azt már a legközelebbi időben a kamara elé akarja terjeszteni, amelynek értelmében az iparosok minden tanoncszerződés után

harminc, minden felszabadítás után háromszáz és minden iparendélek után ötszáz leit — sokkal többet,

A PÉNZÜGYMINISZTER HELYZETE TISZTÁZATLAN. Bukarestből táviratozzák: A Viitorul szerint Avereacu miniszterelnök és Lepadatu pénzügyminiszter között hosszabb megbeszélés folyt le. A pénzügyminiszter kérte a kormányban való helyzetének tisztázását és különösen Manoilescu államtitkárral való viszonyának rendezését. A Viitorul, bár nem ismeri a miniszterelnök választását, biztosra veszi, hogy a helyzet még a parlament megnyitása előtt tisztázást nyer.

— A dohánygyári gyermekotthon felavatása. Lélekemelő ünnepség keretében ment végbe tegnap délután a temesvári dohánygyári napközi otthonának felavatása. Mardan igazgató és felesége nagy szociális érzéssel már évek előtt bölesödét létesítettek a dolgozó munkások gyermekei részére, most pedig a napközi otthont adták át rendeltetésének. A felavatáson jelen volt Dobosan János dr. főpolgármester is, aki a város nevében üdvözölte a humánus intézmény kezdeményezőit és köszönetet mondott a nemes célú alkotásért. Az apró gyermekek ezután énekeltek és szavaltak. A felavatás szertartását Tiucra Patrik dr. főesperes végezte előkelő közönség jelenlétében. Mardan igazgató szavai zárták be a meghatározó aktust.

— Új temesvári bíró. A temesvári törvényszék az 1927 évre szóló új törvényszéki beosztást felküldötte az igazságügyminisztériumhoz, amely tegnap küldött táviratban azt némi változtatással tudomásul is vette. Ugyanis az igazságügyminiszteri rendelet értelmében Safirescu Demeter erre az évre a második kabinet, míg Popescu Péter az első kabinet vizsgálóbírája lesz. Egyben értesítette az igazságügyminisztérium, hogy Cristoveanu János bírót a temesvári törvényszékhez bírónak nevezte ki az első tanácsba osztotta be.

— Elkészül a főrendiházi tagok névsora. Budapestről jelentik: A ki-nevezendő felsőházi tagok névsora szerdaig elkészül és megjelenik. Ertesülésünk szerint feltétlenül a kinevezettek között lesznek azok, akik a régi főrendiháznak is tagjai voltak és akik annak ellenére, hogy birtokuk és anyagi körülményeik a lecsatolt területekhez kötik őket, optálás során állampolgárságukat fenntartották.

mint amennyit eddig az ipartestületek szedtek — tartoznak az iparügyi minisztérium javára tanoncotthonok fenntartására fizetni. Ezen a díjakon kívül a kisiparosok még minden alkalmazottjuk után utóvancsak erre a célra

heti két leit

tartoznak fizetni. A díjak beszedése a kerületi munkafelügyelőség útján történik.

Amennyiben ez a javaslat törvényerőre emelkedik, az ipartestületek többé nem szedhetnek ilyen díjakat, külön pedig nem lehet az amugyis nehéz sorsban levő iparosokat megterhelni. Az erdélyi és bánági ipartestületek elhatározták, hogy a törvényjavaslat ellen tiltakozni fognak.

Terjedelmes memorandumot szerkesztettek, amelyben a javaslat visszavonását kérik. A memorandumot január 30-án egy monstre küldöttség nyújtja át Bukarestben az iparügyi miniszternek.

— Mozgalom tisztviselőbank felállítására. Kolozsvárról jelentik: Gradisteanu kultuszminiszteri vezérigazgató néhány nap múlva Kolozsvárra érkezik és részt vesz a tisztviselői nagygyűlésen. Ott ismertetni fogja a Bukarestben székelő tisztviselői bank programját és felhívja az erdélyi tisztviselőket is, hogy mint résztvevők vegyenek részt a tisztviselői bank munkájában. Az erdélyi tisztviselők azonban nem tekintenek vérmes reményekkel a nagygyűlés elé és mozgalom indult meg, hogy Kolozsvár székhellyel Erdélyben külön állítsanak fel bankot, amely az erdélyi tisztviselők teljesítőképességét veszi igénybe és elsősorban az erdélyiek igényeit fogja kielégíteni.

ÚJ REND A BETEGPÉNZTÁRI BEJELENTÉSEKNEL. Megirtuk, hogy január eszeje óta a munkásbiztosításra kötelezett egyének öt fizetési osztályba nyertek beosztást. A temesvári biztosító pénztártól nyert értesülés alapján a minisztérium a husz munkástól egészen száz munkásig a vonatkozó lajstromos bejelentési kötelezettséget hatályon kívül helyezte és ezek a vállalatok és munkaadók alkalmazottaikat ismét csak a régi rendszer, vagyis egyszer évenként és nem havonként kötelesek bejelenteni. Ez az intézkedés már életbelépett. Egyben felhívja a betegpénztár az összes munkaadókat, hogy alkalmazottaikat haladéktalanul jelentsék be.

* A Pátria-bar műsora felülmúlja az összes műsorokat.

— A felfüggesztett törvényszéki elnököt áthelyezték. Bukarestből jelentik: Davidoglu, az ilfovi törvényszék volt elnöke, hasonló minőségben a nagygyűlés törvényszékhez nyert áthelyezést.

— Neufeld főtörzsorvos temetése. A pénteken délelőtt szívszélhűdés következtében hirtelen elhunyt Neufeld Samu dr. főtörzsorvos temetése ma délelőtt tizenegy órakor megy végbe az izraelita temető halottas házából. Az egyházi szertartást Drechsler Miksa dr. főrabbi végzi.

* Családapák! Kötelességek önmagukat és családokat a fenyegető spanyolnátha ellen megvédeni. Legolcsóbb és legbiztosabb mód a DIANA sósborszesszel végzett, naponta többször ismételt száj- és toroköblögetés.

EGY VÁROSRÉSZ POSTA NÉLKÜL. A Belvárosból a TMTE sportpálya felé vezető uton és a sportpálya körül egészen új városnegyed van alakulóban és eddig mintegy harminc ház épült fel. A házakba már régesrég beköltöztek, de egy ma érkezett panaszos levél szerint legnagyobb álmétkedésükre, nem kapnak postát. A mehalai postás kijelenti, hogy az nem az ő rayonja, a belvárosi postás szintén arra az álláspontra helyezkedik, hogy neki sem kötelessége a leveleket oda kihordani. A szomorú tény azonban az, hogy levelek érkeznek és az ottlakók nem kapnak postát. A temesvári postafelügyelőség figyelmébe ajánljuk a panaszt orvoslás végett.

— Klebelsberg is Rómába utazik. Budapestről táviratozzák: Klebelsberg Kunó gróf nyilatkozatot tett Az Est tudósítójának és kijelentette, hogy az ő római útja semmi összefüggésben nincsen Bethlen miniszterelnök olaszországi utazásával. Az én utam — mondotta Klebelsberg — tisztán kulturpolitikai jellegű. Rómában felolvasást tartok az olasz-magyar kulturális együttműködésről és ami még fontosabb, letárgyaljuk a római Collegium hungaricum létesítését. Március tizenkettedikén indulok Rómába.

— A városi adók és illetékek kivételére a bizottságok megalakultak és a jövő héttől kezdve állapítják meg a városházán az egyes városi adókat. Öt bizottságot alakítottak, amelyeknek elnökei: Majiu Erigyes dr., Gabriel József dr., Balta Koriolán dr., Reiter József és Belu Gyula dr. Minden bizottságban öt tag foglal helyet és a várost egy-egy megbízott képviseli. A bizottság által kivett adók és illetékek ellen júniustól lehet felbuzni.

* A Pátriában a legújabb zenét játsza a zenekar.

— Ujonek bevonulása. Az 1927 évi kontingensen besorozott ujonek február elsején tartoznak ezredeikhez bevonulni.

— Örökre eltiltották az ügyvédségtől. Budapestről jelentik: A budapesti ügyvédi kamara fegyelmi választmánya örökre elmozdította ügyvédi jogainak gyakorlásától Káldor Béla dr. ügyvédet, mert mint Szalay Béla dr. irodájának vezetője, az egyik ügyféltől átvett hárommillióhatszáz ezer koronát nem adta át Szalaynak, hanem elsikkasztotta.

— Halálozás. Özveggy Radocsa Mária, Radocsa László egykori temesvári vaskereskedő özvegye, aki élte utolsó napjait fiánál, Radocsa Esatádi lelkésznel töltötte, Csátadon hatvanegy éves korában meghalt. Az elhunytat Temesvárott jól ismerték és halála ismerősei körében mély részvétet váltott ki.

* Vasárnap teadélután 5 órai kezdettel a Pátriában. Okvetlen menjen el.

— Dühöng a spanyolnátha. Brüsszelből jelentik: A spanyolnátha egész Luxenburgban egyre terjed. Tegnap száznegyven megbetegedést történt, közöttük nyolc halálos kiemelt volt. Beck miniszterelnök is súlyosan megbetegedett és állapota válságosra fordult. Prágában a járvány eszökkenőben van. Két nap óta nincsen halálosan. Az iskolák mégis további intézkedésig bezárták. Belgrádból érkezett jelentés szerint Jugoszláviában is terjed a nátház, de nem lépett fel járvány szerűen és általában enyhe lefolyású.

Üzletáthelyezés

FRIEDL ERNA

értesíti az igen tisztelt közönséget, hogy üzlete január 17-től kezdve **Lloydsoron**, a **Iparkamara épületében** létezik. További szíves látogatásait kérem. Telefon 20-3

MÉG MINDIG A HÁBORU. New Yorkból jelentik: Az amerikai kormány közhírré tette, hogy azok az olámpolgárok, akiknek kártérítési igényük van az Uniónak az egykori sztrák-magyar monarchia elleni háborújából kifolyólag osztrák, vagy magyar felekkel szemben, ezen igényüket január hó huszonhatodikáig írtoznak bejelenteni.

— **A temesvári villanytelep tüzelő-üzemsége.** A városháza gazdasági osztályán tegnap ment végbe a városi villanytelepek egy esztendőre elegendő fa, kőszén és lignit szükség-tének biztosítására az ajánlati tárgyalás. A villanytelep fűtőszükséglete egy évre közel harminc millió lejt igényel. Kell nyolcszáz vagon tüzfá, ezeröttszáz vagon szén és nyolcszáz vagon lignit, vagyis barnaszén. A városa vonatkozólag ajánlatot tettek: a Lundus, a Bisztra-cég, Jonescu, Eisner és Fischl és a szövetségetek főde-ációjá. Legelőbb volt a karánsebesi agyonközösség ajánlata. A szénre érvé nem érkezett ajánlat, a lignitre érvé pedig hárman adtak be ajánla-ot. A szabályszerű ajánlatokat és az vadékkérdést az állandó választmány ogja felülbírálni.

— **Drága bucsuzás.** Badescu Bucur nyugalmazott tábornok fel-entést tett a rendőrségen, hogy el-selédje. A tizenkilenc esztendő-szrásétfalvai születésű Takács Mária, Gyárvaros, Liget-ut 9. szá-nu lakásáról elszökött. A szöke-vény eselédleány magával vitt egy hárminezer lejt értékű női bundát, cipőt és hócipőt, néhány darab ezüst evőeszközt és ötszáz lei kész-pénzt. A kár összege negyvenezer lejt tesz ki. A rendőrség megindí-totta a nyomozást.

— **Házasság.** Scharff Gyula dr. romániai földbirtokos, a budapesti Szent István bazilikában oltárhoz ve-zette Bezuk István jószágkormány-zó és neje, Gesztessy Antónia leányát, Máriát.

* **A Lloyd Tavernában** az összes tagok ma, vasárnapról kezdve tel-jesen új műsorral lépnek fel. Vasárnap teadélután teljes műsorral.

— **A nyakkendőtolvaj Erdélyt boldogítja.** Tegnap beszámoltunk róla, hogy Gutu Athanász de-tekívőnök kinyomozta a Dandy-nyakkendőgyár betörőinek kilétét. Fiezu Nicolae, aki a betörést el-közvetítte és Aradon három társával, Bellai Józseffel, Adlerstein Jakabbal és Gottlieb Emánuel-lel a lopott nyakkendőket megosz-tozott, Aradról Erdély felé vette útját. A jelek szerint Fiezu Kolozs-várra ment, hogy a lopott nyak-kendők értékesítésével ott próbál-kozzék. A rendőrség megtett min-den intézkedést arra, hogy Fiezu Kolozsvárról lefűleljék.

Kézimunkaiskola új szabászati-vasarró délutáni és esti kurzusa nyílik. Erzsébetváros, Kereszt tér 4. Beiratá-sok d. u. 3—6-ig.

— **Tragikus fegyvertisztogatás.** Grósz Ferenc tizenkilenc éves ré-kási asztalossegéd a revolverét tisztogatta, közben a revolver elsült és Grószt a jobb karján megsebesítette. A szerencsétlen fiatalembert azonnal behozták a temesvári kórházba, azon-ban időközben vérmérgezés állott elő és így sérülésébe belehalt. A vizsgálat megindult.

Kidobta a robogó vonatból miután minden ékszerét és értéktárgyát elrabolta

Buka-est, január 16

Vakmerő rablótámadásnak esett áldozatul Delescu nevű krajo-vai uriaszony, aki tegnap Jassy-ból Bukarestbe igyekezett. Amikor a gyorsvonat Chiurea állomást el-hagyta, a vasuti kocsiiban egy ismeretlen férfi megtámadta az asz-sonyot, a földre teperte, minden ékszerét, pénzét és egyéb értéktár-

gyait elvette, majd az ijedelemtől szinte eszméletét veszített asszonyt a robogó vonat ajtaján keresztül az uttésztre dobta. Vérbenfagyva fe-küdt a szerencsétlen teremtés egész éjjel a vasuti töltés mentén és csak reggel akadt reá több járókelő. A súlyos sérüléseket szenvedett uri-nőt kórházba szállították, a vonat-rablónak ninesen semmi nyoma.

VÉRÉS ESEMÉNYEK KÜSZÖ-BÉN. Londonból jelentik: Sanghaiban a helyzet rendkívül komoly. A kül-földiek attól félnek, ha megerősödik az ellenük irányuló mozgalom, úgy véres események következhetnek be. A kantoni kormány azzal fenyege-tődzik, hogy a várossal szemben levő sziget angol és francia telepeseit megtámadja. A kantoni csapatok déli Kínában a missziók vagyonát hatal-mukba kerítik és minden külföldi vagyont tönkretesznek.

— **A temesvári bíróságok múlt évi működése.** Az egyes temesvári igazságügyi forumok most állítják össze az 1926. évi statisztikájukat. A temesvári táblánál az 1925-ös 5404 ügydarab helyett 1926-ban 5928 ügyet iktattak, a törvényszé-ken még nem állították össze a sta-tisztikát. A temesvári városi járás-bíróságnál ezidén 21,435 ügyet tárg-yaltak a tavalyi 25,243 ügygel szemben. Részben azért van ez az esés, mert 1926 januárjától kezdve működik a vidéki járásbíróság, amelynél 1926. év folyamán 5809 ügyet tárgyalta. Az ügyészégi kimutatás összeállítására most van folyamatban.

ÚJ HÁBORU ELLEN. Washing-tonból jelentik: Az amerikai kongresszus demokrata tagjai tegnap folytatták támadásukat a kormány nikaraguai és középamerikai politikája ellen. Dil demokrata tag kijelentette, hogy nem helyeselheti azt a politikát, mely az Uniót háboruba sodorhatná.

— **A mozdony alá került.** Zilahról táviratozzák: Csapó Mihály negy-venöt éves szibói pályáért tegnap egy szerelvényt tolató mozdony elgázolta. A szerencsétlen embernek csak holt-testét sikerült a mozdony alól kisza-badítani.

* **A Lloyd Tavernában** az összes tagok ma, vasárnapról kezdve tel-jesen új műsorral lépnek fel. Vasárnap teadélután teljes műsorral.

— **Fogházra ítélt álhírlapíró** Nagy-beeskerekről jelentik: A kalandos életű Reyszer Lajos sajtóperét tárg-yalta a nagybeeskerei törvényszék. Reysert Temesvártól toloncolták Ju-goszláviába és Nagybeeskereken Rendkívüli Újság címen lapot adott ki, amely hémzsegett a városka köz-beesülésben álló polgárainak a meg-hurcoltatásától. Reysert, közszem-rem elleni büntetést miatt helyezte vád alá a nagybeeskerei ügyészség, azonban a tárgyaláson nem jelent meg, de a bíróság távollétében is le-tárgyalta az ügyet és négy havi fog-házra, valamint kétezzer dinár pénz-bírságra ítélte.

* **Béruitók precíz javítóműhelye,** autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14-93, 23-24. Autók eladása és vétele.

— **A parlament munkaprogramja.** Bukarestből jelentik: Tegnap délelött tizenegy óraker a kormány tagjai minisztertanácsra ültek össze, amely két óraker ért véget. A tanácskozáson a parlament munkaprogramjával foglalkoztak azután és megállapítot-ták a törvényhozás elé kerülő javaslatok sorrendjét. Albizottságot küld-tek ki, amelynek feladata lesz a kul-turális és szociális törvényjavaslatok felülvizsgálása, mielőtt azok a mi-nisztertanács elé kerülnének.

— **Turnszeverintől Panesován ke-resztül a hőrtömb.** Panesváról jelen-tik: A panesovai hajóállomáson a rendőrség egy tizenöt éves elegán-san öltözött fiut tartóztatott le, mert nem tudta magát igazolni. Kihallga-tása alkalmával kiderült, hogy Turn-szeverinben szolgált, ahonnan Jugo-szláviába toloncolták. Itt egy asszony zsebéből hatezer dinárt lopott ki, azzal Belgrádba ment, a pénzt elmulatta utcai lányokkal. A tizenöt éves zseb-tolvajt letartóztatták.

* **A Lloyd Tavernában** az összes tagok ma, vasárnapról kezdve tel-jesen új műsorral lépnek fel. Vasár-nap teadélután teljes műsorral.

Fürdőszoba berendezések

legelőcsöbban

Hirschl & Comp.

Józsefváros, Bul. Berthelot 7.

— **Anyakönyvi hírek.** Születtek: Stoica Jon, Karl Mária, Mareu Kornélia, Marcusan Mariora. — Meghaltak: Neufeld Samu dr. hat-vankilenc éves, Boros Erzsébet harminchat éves, özvegy Hurdaleu Mária hatvankét éves, Ninkel Jó-zsef tizennégy éves, Grosz Ferenc tizenkilenc éves, özvegy Mihajlov Mária hatvan éves, özvegy Decker Berta hatvanhét éves, özvegy Czapp Katalin hetvenhét éves. — Házasságot kötöttek: Bauer Ká-roly és Eberle Anna, Kőműves Géza és Doffek Juliánna, Kerekes József és Bujdosó Klára, Schnei-der Ferenc és Anóka Jolán.

— **Charlie Chaplin megsértődött.** Berlini lapok írják, hogy Charlie Chaplin miután éppen mosta-nában válópöre miatt sokat beszél-tett magáról, a törvényszék előtt keresi igazát. Egy amerikai illusz-trált lap közreadta életrajzát s ab-ban Charlie Chaplinról azt írja, hogy mielőtt a filmhez került, kő-bor vándorlegény volt, munkake-rülő csavargó. Ezért a sértésért Charlie Chaplin ötszáz ezer dollár kártérítésre pörölte be a képes fo-lyóiratot.

MOZI

Belvárosi mozi: vasárnap, január 16.

New-York éjjeli élete

9 felvonás. P. Schofield szép novellája után.

Találhatunk-e a mai modern amerikai éjjeli életben, ahol a mindenható Jazzbanda uralkodik, egy tisztességes nőt?

A főszerepeken:

DOROTHY GISH

és

ROD LA ROOUE

„A fehér apáca” film főszereplőjének szép testvére.

„A tizpa-ancsolat” film főszereplője.

Monopol: Fanamet film, Cluj.

Az előadások kezdete: 5, 7 és 9 óraker. Vasárnap d. u. 3 óraker is.

A NÉMET LESZERELÉS KÉRDE-SE. Párisból jelentik: A reggeli la-pok azt írják, hogy a német leszere-lési kérdés tárgyalása kedvezően ha-lad előre. Számolnak azzal, hogy ja-nuár hó 31-ig megegyezés jön létre, ha csak a német kormányválság tul-ságosan hosszúra nem nyúlik. Elis-merik, hogy a német megbízottak ál-tal tegnap átnyújtott javaslat megle-hetősen kielégítő. Az Echo de Paris úgy tudja, hogy a szövetségközi ka-tonai bizottság ellenjavaslatot fog ki-dolgozni Briand kívánságára, aki elég erősnek érzi politikáját arra, hogy a leszerelést dűlőre vigye.

* **Látta már a Pátriában Cici és Eliza spanyol duettjét?**

— **Egymilliókétszáz ezer líra egy Segantini-képért.** Milanóból jelentik: Most került aukcióra a legnagyobb milanoi műgyűjtő, Benzoni kép-tára, amelyben százötven nagyértékű, modern kép szerepelt, köztük Hayez, Bianchi, Favretto és Segantini is. Eb-ben a gyűjteményben őrizték a nagy festő, Segantini egyik leghíresebb fia-talkori mesterművét, a „Két anyát” is, épen úgy, mint a „Szerelmem istenét” és a „Vágtató lovat”. Az utóbbi kettő nyolcszáz ezer liráért kelt el, míg a „Két anyá”-ért egymilliókétszáz ezer lirát fizetett egy milanoi gyáros, aki a képet átengedi a városnak, hogy az új Galleria Civica-ban a Városi Képtárban helyezték el.

* **Kálvhák, tartósan égő kályhák, takaréktűzhelyek, konyhaberendezések kaphatók Scherter Ottó vaskeres-kedésében, Belváros, Str. Eminescu 6.**

Színház

A Párisi Revü január 23 és 24-iki délelött fél 11 órai kezdetű előadásaira a jegyeket hétfőtől kezdve a színház rendes pénztáránál lehet már előre megvenni. Tekintettel a nagy érdeklő-désre, ajánlatos a jegyekről idejekorán gondoskodni. Kétségtelen, hogy a Pá-risi Revü előadásai művészi értéküket illetőleg az idei évadnak valóságos szenzációi voltak s azok lesznek a két ismétlés keretében is.

Csak tévedés lehet az, hogy tegnap este a színház pénztáránál az egyik színházlátogatótól, egy pótszékért az erkély harmadik sorában százhusz lejt fizetették, holott a színházi hir-detmény az erkély ezen sorában ötven lejt emlit.

A műsorról lekényszerített darab. Bukarestből táviratozzák: A Nemzeti Színház igazgatósága kénytelen volt Herz dr. Pók című darabját a mű-sorról levenni. Nacionalista oldalról a darab ellen folytatott erős kam-pány készítette az igazgatóságot a darabnak a műsorról való levételére.

Heti műsor:

Vasárnap délután 3 óraker: Csuda Mihály szerencséseje.

Vasárnap délután 6 óraker: Csuda Mihály szerencséseje.

Vasárnap este: Csuda Mihály sze-renceséseje.

Hétfő este: Csuda Mihály sze-renceséseje.

Kedd este: Játék a kastélyban.

Szerda este: Játék a kastélyban.

Mielőtt bálba megy!

Pipere-cikkeit és illatszereit csak egyedül Parfumerie „Anta-lóczy” nagy illatszertárában szerezz be. Timisoara-Belv., Szt. György-tér (10m. kath. püs-pöki palota). Ugyanott kapható egyedül kimérve dekaszáma a közkedvelt „Csók”, „Coquette”, „Charleston”, „Tango”, „Fox-Trott”, „Opium-Virág”, „Mars királya”, „Ibolyacsokor” és más folytonosan érkező külön-leges illatszerek, Eau de Colog-nok adjusztált zait üvegekben, és szabadon kimérve tetszés szerinti mennyiségben.

Csak egyszer, egyetlen egyszer vásároljon nálam zseb- vagy ingaórát, ezüst és alpakka dísz tárgyat, úgy soha többet nem marad el vevőim sorából.

Alex. Klein, órák és ékszerész Belváros, Weisz-palota, a színházzal szemben.

— **Csöd Kolozsvárról.** Kolozsvárról táviratozzák: Dénes Dezső ismert kolozsvári teksztílereskedő fizetés-képtelenséget jelentett be és kérte a törvényszéket, hogy rendelje el ellene a csűdöt. A feltűnéstkeltő fizetés-képtelenség többmillió lei passzívát mut-tat fel.

Széljegyzetek egy könyv margójára

Tristis Bromdelirium című vidám könyve tulajdonképpen nagyon szomorú. A szerző a háború utáni Párisról beszél, mikor a hajdani kaliforniai kincskereső példájára száz és százezer ifjú ember indult utnak a legyűrt Kelet felől a világgosság városa felé, hogy megtöltse élete tarsolyját a jövőre kincsel. Elöl halad a regény hőse, utána végtelen néma sor: soha számba nem vett hadsereg, csupa fiatalember. Jöttek Athenből, Varsóból, Debrecenből, Dévától, Pestről, Bécsből, Borzslóból, elhagyott falvakból, zsúfolt városokból, ki tudja hogyan, ki tudja honnan, mögöttük az elhagyott otthon, előttük a grandiózus, részvétlen Páris.

Minden huszonöt éves ifjú: hős. Mindegyik a világot akarja meghódítani. E korban ez a legesekélyebb ambíció. Két év előtt már nagyon sokan voltak. Tele volt velük Páris, — de csak az utcák, a házak kapui hüvösen becsukódtak előttük. Mint eszmekereskedők indultak neki naivitásukban a világ meghódításának s ritka volt, mint a fehér hólló, ki ne lett volna legalább is külföldi laptudósító. Ez időtájt enyhe becsléssel körülbelül hatvan-ezer szerkesztő ur rágta a tollszárat délutánonként a kávéházi ingyen levélpapír mellett, takarékosan aprítva kapucinerbe a brioche-t, mely alattomban ebédlő is szolgált. Aztán elfogyott az utolsó frank is s jött a keserves állati munka. Azt a munkát, melyet a párisi eldobott, ők felvehették. Diplomás orvosok teherárut raktározatok hajnalig, mérnökök autót mostak, szobrászok leskelődtek épülő háznál, mikor dől ki véletlenül egy téglalordó, nagyreményű drámairók moslékos kondért cipeltek...

És mégis szerették ezt a kegyetlen rabszolgaszertartót.

Mit mentett meg Tristis ebből a világból? Olvassuk a könyvet s a nincstelenség katakombáiból könnyed, graciós alakok perdulnak elő. Állandó karnevál ez a regény, konfettis, szerpentines raketája az ötleteknek. Szépség, hírnév, vagyon, beérkezetség, minden, ami nagy és boldogságot adó táncot jár, összeölkezik az élet száműzöttjeivel, hogy aztán hirtelen eltűnjön, mint a pezsgőmámor dermesztő józan reggelen. E regény egymásba szövődő vidám jelenetei mind buborék, mind aranyfüst, mind ópium. Nézzünk csak a sorok mögé, mi rejtezik mögöttük? Hajótörés! Hajótörése reményeknek, hajótörése szerelemnek, hajótörése pénznek, hajótörése ambícióknak. A regényhős bizarr kíséretével danse macabre-t jár a jazz-band ütemére, hogy ne hallatszék szívük dobbanása.

E regényből hiányzik a tárgyi valóság, de azért mégis valóság, sőt több annál, amit ad, mert fantasztá emberek egymást bódító hatalmas csoportjának lelkiállapotát, vágyadásait, belső kalandjait rajzolja éles vonásokkal, rendkívüli időben, rendkívüli körülmények között, mikor a külső lét eseménytelen árnyékká sötétül s egyetlen világossága talán a holnap. A mérsékelt polgári elhelyezkedés a nagy közösségben ábránd. A Rotonde és a Dome kávéház népe esodaváró. Szívja a cigarettáját és felnéz a plafonra: onnan várja a tündérmelek megalvasulását. Hát az volt az életük, hogy szépeket álmodtak? Igen, talán más változatokban és más színben, de végeredményben mind a százezer ugyanazt álmodta, mit a Tristis regény hőse: a megszállt ifjuság narkotikus álmait.

Flaneur.

ROMANOVSKY ERNŐ
ablakredőnykereskedés és szerelés
TIMISOARA
Str. General Foch (Fröbl) No. 12
186

Temesvárott ezerötszáz gépirónó hivatalnoknő és tisztviselő van állás nélkül

Temesvár, január 16

Temesvárott járt Averescu miniszterelnök felesége, meglátogatta a többi jótékony és szociális intézmények között a temesvári munkásotthont is és hallottunk szép szavakat, hallottunk kijelentéseket, amelyeket boesásson meg a miniszterelnöknek, már sokszor hallottunk, anélkül, hogy változást hoztak volna. És még eszünkben van Averescuné egy mondása, amelyet a munkásotthonban tett:

— Szívemen viselem a nemzet egyik leghatalmasabb pillérének, a munkásnak, a sorsát és lesz szavam Bukarestben, hogy valamelyes módon elejét vegyünk a munkanélküliségnek...

Láttam abban valami sorsközöséget, hogy Müller Kálmán üdvözlö a nagyszonyt, Averescu miniszterelnök feleségét és sorsközöséget láttam abban a pár meleg szóban, amit a temesvári szakszervezeti titkár intézett a véle teljesen ellenkező politikai nézetet valló miniszterelnök feleségéhez. És a szavak szólottak az asszonynak, a nemesen érző léleknek, aki talán jobban megérzi az idők mostoha szelét, mint a kemény politikai korbácsütések között hadakozó miniszterelnök-férje.

Ilyen impressziók alapján szeretnék mi is néhány reflexziót fűzni az elmondottakhoz. Vegyük elő a statisztikát és nézzük meg, hogy mit mond:

Temesvárott jelenleg ezerötszáz munkanélküli tisztviselő, könyvelő, gépirónó és hivatali segéd tisztviselő van állás nélkül. Ezzel szemben körülbelül ugyanannyi külföldi állampolgársággal bíró ebben a szakmában dolgozó egyen tartózkodik Temesvárott és a megyében.

Bánsági magyar mérnök diadala hogyan megépítette Szentpétervár legnagyobb hidját

Resicabánya, január 16

Valami kalimpál ebben a gyárvároskában. El, lélegzik és kétszeres hatványozott erővel tör utat magának és elementaris erővel akar ki-robbani. Ott ahol a felhőkbenyuló kohók füstfellegének tarján a munkás izzadja ki a mindennapra való, ahol a természet esodás világa elvárászol, megbüvöl és ott ahol, azt hihetnéd, hogy a napigondok, a megélhetési kérdések kötik le a resicai ember egész valóját, ott kulturmunka folyik.

Idegen ember. Resicára kíváncsi vándor, ha már végigmotogatta idegenvezetőd a mindmegannyi látnivalód, ha megcsodálad a hid-építés ezernyi érdekességét, ha már megihletett hangon megemlékezett Tott Róberttről, a világhírű magyar resicai mérnökről, aki Szentpétervár egyik monumentális hidját építette fel, ha megcsodálad a hatalmas vasolvasztó kemencékben a szétfolyó vasláva tömeget, amelyen talán néhány hét múlva — mint sinen — valamelyik külföldi gyors-ropit el, ha megtekintetted a hatalmas villanytelepet, a mozdonygyárat és egy szomorú háború itt maradt emlékét: az egykori resicai ágyugyárat is, még nem ismered ezt a kis bányavároskát.

És amikor hőbeszédű szólásra nyílt ajkak ájtatos imádságként mesélni kezdik a régi Resica történetét és szemléltető módon felvontatják előtted a régi alakjait ennek az egykor boldog városkának és mindenkiről tudnak egy kedves, drága anekdotát és amikor tudod már a híres vidéki nagy szerelmek történetét, a régelmúlt híres négy napon át tartott kártyacsaták hiteles történetét és a multba való vissza-ébredés után előkerülnek a régi,

Ebből a tényből kiindulva kell megoldani a munkanélküliség problémáját, munkaalkalmat kell teremteni. Az pedig nem alkalom, ha elveszünk azoktól a kenyeret, akik itt születtek, itt élnek, akiknek minden idege idezajlik ehhez a földhöz és helyettük százszámra alkalmazunk külföldieket. Mert dacára a rossz gazdasági helyzetnek és dacára a keserves pénzügyi viszonyoknak, a gyáraink még mindig dolgoznak, üzemredukció alig történt. Nem kell ide más, csak alapos revíziója a tartózkodási engedélyeknek és egy-hamar magától megoldódik ez a súlyos és keserves probléma.

Nem a szakemberekről beszélek, de sajnós, amikor a tartózkodási engedélyek meghosszabbításáról van szó, akkor mindenki szakember, még az a nyolevannégy gépirókisasszony és külföldi masamódlány is. Pedig mennyi gépirókisasszony és temesvári masamód van állás és kenyér nélkül.

A román munkaalkalmak minden rossz helyzet dacára nem romlottak annyira le, hogy ne lehetne kenyeret a kezébe adni a jelenleg állás-nélkül ödögő tömegnek.

Itt van előttünk a francia példa. Itt van előttünk a liberálismasáról ismert francia kormány, amely bizony minden udvariaskodás dacára kitessékelte azokat a munkásokat, aki a frank hirtelen emelkedése folytán előállott üzemredukció miatt elvették a kenyeret a francia munkásság előtt. Ugyanezt a példát követni kell Romániában is, akkor a temesvári vagy aradi munkanélküli már kap állást.

Averescu miniszterelnöknek és Müller titkár szavaihoz csak ezt akartam hozzáfűzni. g—d.

forró színházi esték, amikor még Polgár Károly vándorolt le Pozsonyól Resicára, amikor még Naményi Lili, a mai kolozsvári szubretprimadonna, Resicán szötte első nagy szerelmét, akkor, kíváncsi idegen, öleld magadhoz régi drága ereklyeként a hallottakat, ábrándozz el te is a kedves resicai spisszel, a régi, jó idők még élő tanujával és osztályosával, de ne gondold, hogy már mindent tudsz. Mert nemcsak multja van Resicának.

Resicán csendben és elvonultan dolgozik a resicai munkásszervezetek kulturbizottsága. Gyönyörű, hatalmas székházuk van és hetenként kétszer kulturelőadás keretében mélyítik a lelket és folytatnak öntudatos kulturmunkát. És ha az eredményt még kézzelfoghatóan nem látni: de egyre ritkulnak a korezmák és a resicai rendőrség és esendőség alig ad munkát az oravicai büntető tanácsának. Külön női tanfolyamokat létesítettek. Rendszeres, komoly az életrevaló nevelés folyik itt.

És van valami más érdekessége és talán már híressége ennek a városkának. Itt működik talán Kolozsvár után az első Társadalomtudományi Társaság. Hetenként tart felolvasó üléseket, prédikálja a kultúrát, a magasztos gondolat szentségét, önzetlenül, elvonultan csak az előrehaladásért és a kultúráért. Vezetője Bálint László mérnök, akinek jóhangzásu neve van az erdélyi irodalomban. Küzd, agitál, dolgozik. Nem ismer fáradtságot és gáncsot — ez pedig sok akad utjában.

Kíváncsi idegen, ha elvezet utad Resicára, térd egy percre az itteni munkásotthonba.

Ott találod meg az igazi Resicát.

Humoros utilevelek

Második fürdőlevél Vichyből

A következő nap még a tunisi bey ünnepeztetésének a jegyében folyt le és én meg is váltottam jegyeimet egy a hozzátartozó ló- és ló- mint az autóversenyekre. A lóversenyénél egy lóhosszal lemaradtam, míg a lóverseny fogadásoknál nagynehezen mégis csak célt érttem.

Az autóversenyeknél fel kell említenem, hogy míg a gyorsasági versenyt tartották, autószepegyverseny ment véghez. Egy veritabilis diszműkiállítás volt e luxusverseny, amelynek leírásánál, amidőn a tulzott pompátékozlás szóval jeleztem, nagyot kiesi nyeltem. Először is minden autó komfortáblis volt. De némelyikben virágoskert, másokban hálófülke, bársony garnitúra, asztal, csillár, fűtés, rádió (vagy másféle tölesér, de ez nem gramophon-tos!).

A kocsik külleme is meglepően szép volt. Többek között ott díszlett egy teljesen krokodilbőrrel bevont; egy másik gyáros egy egyiptomi karoszeriát hierogliferált, (ez Tud-tán-káment is szállitanil) végül az egyik autó matikusán nyílt, sőt ha jobbról, balról egy-egy gyűrűbe belekapaszkodtunk, az autó egész bőre is lehámlott. Itt aztán lehetett látni, hogy a gyárosoknak még van szívük szépárakat is produkálni.

A versenyekkel az utolsó ünneplő nap is lezajlott, amelyben én is a lehetőségig zajlottam és most már a fürdő a rendes képét mutatja, amely körülbelül a következőképpen néz ki:

Itt azonban, ha fáj is, egy percre félbe kell hogy szakítsam magam. Ha az egész fürdőt most leírnám, úgy nagyon terjedelmes lennék, pedig éppen az ellenkező hatást elérendő jöttem Vichybe) és ha egész röviden csak a teljes valóságnak megfelelő leírást is adnám, az is oly tulzottnagyszerűnek nézne ki, hogy azt hinné, hogy az egészet a fantáziám zülte és így még ezen leírással is nehezen tudnék a makulaturán átesni, amiért őszintén szólva még a papirkosarat sem tudnám a szemére vetni.

Ez tehát mindenestire kemény dió. De hogy tollakodó vérem a vénámat meg ne repessze, hát dióhéjat adok, az egész leírást vázlat-szerűvé rövidítve. Ezt pedig nagyon könnyen tehetem, mert észre sem fogja venni, ha a többkilómeteres parkokból, a többkilómeteres fedett sétányból valamit rövidíték is. De még ezzel sem tudom a nagy számok brutalitását eléggé legyengíteni.

Hogy a legelragadóbb dolgokból csak egyet is kiragadjak: a nagy elsőosztályú fürdő egyedül három hektár terület főd be. Meg sem említve, hogy az emberek még sok más fürdőbe is járnak, mert akár csak a pacalisták, első, második, harmadik és negyedik osztályba járhatnak (ez utóbbi osztálytandijmentes), de ez amórstíli óriási palota egyedül is elementárisan hat.

Freskókkal és körkeréllyel ellátott kupolacsarnokában csak úgy hemzsegek a nyüzsgés, míg a fürdő órája a nőket jobbra, a férfiakat pedig rosszra, akarom mondani balra nem hívja, ahol a nem szerint

Az országban elismert
legszebb saját gyártmányú

Blondel-keretek kizárólag

Record képeret-
gyárban

1317 József-tér 1 sz. kaphatók.
Tulajdonos: Horváth Lajos

elkülönített luxusfürdőtől a zuhanyig mindent használhatnak. Itt megjegyzem, hogy a zuhany nem önműködő, hanem a delikvenst itt az előirt vastagságu és hőfoku vizsugárral közelről vagy távolról, szolgák vizezik le.

A mechano-elektro-hydro. és radiotherapiai szalonokban pedig még programszerű szórakozásokban is részesítik a beteget.

A második kimagasló pont, a még I. Napoleon által ültetett régi park virágágyas utainak végén fekvő, külön parkkal bíró „Casino”. A hatalmas, diszes és kiválóan szép főépület két oldalán oszlopos pavillonjaival, pálmáktól övezve vonzó muskátlivirágdiszében, elragadó látványt nyújt. A nagy befogadóképességű, igazán pazar fényű színház, szintén egybeépült a Casinóval úgy, hogy ennek halljából is közlekedhetni a színházzal.

Nem kevésbé impozánsak és előkelőek az ünnepélyesarnok, az olysóterem, az írószobák postájukkal, a nőszakasz, a billard- és játéktér. A Casinónak oly nagy verandája van, hogy azon a hangversenyeket több ezer ember hallgatja — legtöbbször — végig, hosszú széksorokon. A kényelmesebbek ezt a Casino elragadó parkjában teszik, ahol nagy bambuszkarosszékekbe dülve a lábukat székre fektetve egyuttal a szivnyalókat: a dohányt, a szalmaszálát, a virágillatot és a levegőt is élvezik. A lábának a székre való tétele itten szinte előírás, mert ne adj Isten, hogy addig nyugodtan maradhass, amíg lábaidat ilyenet helyzetbe nem hozod, mert addig folyton lábatlankodnak a szolgák a székeknek alávaló tolásával. Ezt az élvezetet, valamint a Casinó és színház látogatását naponta külön kell megfizetned, vagy pedig igen olcsó bérleteket váltasz.

Sokkal jutányosabbak az élvezetek a Casinón kívüli parkban és ennek nagy virágágyában, ahol azonban már csak a szép lábak kerülnek a székekre. Az öreg park is különben kora reggeltől késő éjfélig mindig tele van járó-kelőkkel, még pedig kórán- és koránke-lőkkel, akik itt mind isznak. Szórakoztatásukra reggel, délután, este és éjjel hangversenyek vannak. A reggeli, délutáni és esti hangversenyeknél is már 12—15-soros körben ülnek körül a zenét, de az éjjelire, ugyyszólván mindenki megy.

A csendesek parkja, a l'Allier folyó menti új park, amelynek vízföldében van a szabad fürdő is — nevetni fog — az aranyhalak és hattyúk számára. En is többször felkerestem e kedves helyet és így egyszer alkalmam volt egy hattyu dalát hallani, de kérem kell, hogy ebben ne lásson kacsát. Félek ugyanis, hogy miután tudja, hogy aki sokat utazik, sokat is költ, hogy azt hiszi, hogy ilyen különlegességekkel kacsát költők, vagy keltek, de végeredményben ez ugyis mindegy, a fő az, hogy a beállítás impressziójá legyen.

A fürdő közönsége minden, csak nem közönséges és főleg sokajku, mert eltekintve a gazdag európai-tól, aki évente itt rendez „vous“-t, Allah birodalmából Fellah-k; Fel-és Algir üdülni vágyó lakossága, sőt egy Marokknyi fekete is tarkálit itt, a vendégseregnek színes képlet adva.

Annyi anyanyelvet talán még egy szülész sem látott, mint amennyit én itt hallottam, de azért sehol egy bábeli toronynak még csak

egy nyoma sem látszik. A vad idegenek is közlekednek egy mással. Megpróbálják arabusul, aztán franciául, vagy angolul beszélni, de ha így sem értették meg egymást, hát még egy más nyelvet esperantot-tak elő és így végül mégis csak megértették egymást, vagy nem.

Csak az angol maradt még mindig a „splendid isolation“-ja mellett és mindenkinek hozzá kellett igazodnia, mert hiába, ő hirtelen f o n t o s k o d n i, miután ha már csak az utolsó font is volt a zsebébe, még mindig több pence volt, mint amennyit én magamhoz vettem. Nem is vehettük fel vele sehol a küzdelmet. Képzeld csak: ezer az ehez!

Ez a küzdelem egy aprócot folyat a tollamba, mert — mint tudja

— nekem most itt még a megélhetésért is küzdenem kell és be fogja látni, hogy abból, hogy utitársomnak újból és újból a szemére vetem a Lyonban vett selyemszoknyákat, megélni nem tudok, a lyoni bevásárlások óta pedig már tartalék tőkéim is ki vannak merítve, tehát Őnhöz kell fordulnom kisegítésért.

Előlegezze tehát talán mindjárt a következő előleget is, mert arra sürgősen szükségem van, már csak azért is, hogy annak révén végre már intimitásokat is közölhessek. Lebegjen tehát fülei előtt az idézet, hogy: „bis dat, qui cito dat“ és adjon kétszeresen és gyorsan, lehetőleg sürgönyileg, a drótot szívesen megtértem.

Adieu. (Magyarul: Ad? jő?)

Jean d'or.

Gyerekujság

Szerkeszti: Kóró Pál bácsi

Morgó Mackó esetei

Tizenegyedik fejezet

melyben Morgó nemzetes ur francia reggelit eszik, az ujságban olvas, hogy megszökött az állatsereglet medvéje és végül a szökevényben Muncurkót ismeri fel.

Másnap reggel Morgó Mackó nemzetes uram korán ébredt. Felkeltette Muncurkót, megparancsolta neki, hogy öltözködjék fel és írjon levelet Hümöge Zsuzsánná néniének. Közölje vele eddigi élményeit és figyelmeztesse, hogy a lakásra jól vigyázzon!

Azután megivott a nemzetes ur néhány kupica pálinkát, amitől újra elálmosodott és visszafeküdt az ágyba.

Már-már elaludt, amikor éktelen bögs térítette magához. Aki bömbölt, a Muncurkó volt.

— Mordizomadt, — kiáltott a nemzetes ur, — mit bögsz ugy?

És akkor Muncurkó sirva nyögte ki, hogy már majdnem kész volt a levéllel, mikor az asztal fölött egy légy repült. Meg akarta fogni, de oly hirtelen ugrott föl a székeről, hogy a tinta végig ömlött a ruháján.

No, erre a nemzetes urnak a szeméből az álom kiment. Kiugrott az ágyból és végignézett Muncurkón. Szép szürke ruháján a tinta fekete stráfokban folyt le. Ugy nézett ki, akár a zebra.

— Mordizomadt, — mérgelődött Morgó ur, — jól nézel ki. Azonnal vesd le a ruhát. Szerenese, hogy éppen tegnap olvastan az ujságban, hogy van egy intézet, ahol a foltos ruhát kitisztítják.

A nemzetes ur aztán beesengette a szállodai szolgát és megparancsolta neki, hogy a ruhát vigye a pucérájba. Muncurkónak pedig megmondta, hogy most egész nap odahaza kell maradnia, míg az új ruháját kitisztítják. Azt nem akarta ugyanis a nemzetes ur, hogy Muncurkó a városban abban a régi

ruhában mutatkozzon, amelyikben utazott a vonaton.

A nemzetes ur azután elment a városba. Gyalogosan baktatott mert azt akarta, hogy a friss reggeli levegő kifújja belőle amérget. Egyszer oszt olyan kávéház elé ért, ahol az volt kiírva:

— Itt francia reggeli kapható.

Mivel ugy sem reggelizett még és különben is kíváncsi volt, hogy mi az a francia reggeli, hát betért.

— Mit parancsol a nagyságos ur? — kérdezte tőle a pincér, amikor letelepedett.

— Francia reggelit kérek, — volt a felelet.

Nemsokára előtte állott egy tálcá, melyen egy csésze meleg tea párolgott, mellette friss kalács, egy tányérkán pedig sonka. A szíve azonban csak akkor pislogott igazán, amikor egy kis üvegtányérkán mézet és diót pillantott meg. Természetesen, hogy ezekkel végzett először, aztán magához intette a pincért és szólt:

— Még egy francia reggelit!

Hozták a második francia reggelit is, hamarosan bekapta a mézet és a diót. Aztán befalatozta a két kalácsot és a két porció sonkát, végül pedig kiitta a teát. A tea azonban keserű volt és nem ízlett. De azért mégis megitta, mert hiszen tudta, hogy ugysis meg kell fizetni, ha ott is hagyja. Mikor már az utolsó kortyot is megitta, csak akkor vette észre, hogy a csésze mellett a tálcán cukor is volt. Megvigasztalta magát azzal, hogy a cukrot utólag kapta be.

Reggeli után Morgó ur megint az utcán barangolt. Az egyik utcában nagy néptömeget látott rohan-

ni és kíváncsian megkérdezte egy fiutól:

— Hová szalad az a sok ember, fiacskám?

— Egy fiatal medve szökött meg az állatseregletből, az után szaladnak, — felelt a fiu és máris szaladt.

— No, én nem szaladok, — gondolta Morgó nemzetes ur, — életemben már elég medvét láttam.

Betért néhány boltba vásárolni. Az egyikben pipát vett, a másikban zsebtükröt, a harmadikban levelezőlapokat, mert anzikszkártyákat akart küldeni az erdőbe a rokonságnak. Mikor delet harangoztak, betért az egyik vendéglőbe ebédelni. Ebéd után a rikkancsok hozták az ujságokat és kiabálták:

— Friss kiadás! Uj kiadás!

Morgó ur is vett egy lapot és az első oldalon egy cikket látott, melynek ez volt a címe:

— Elfogták az állatsereglet megszökött medvéjét.

— Hátha elfogták, — gondolta magában a nemzetes ur, — az a medve dolga, futott volna jobban, mordizomadt.

Morgó uram hazafelé kezdett kázmálódni és egy adag sültet is beesomagoltatott magának, hogy azt hazavigye a Muncurkónak.

Amint azonban a szállodai szobába nyitott, nagy volt a meglepetése. Muncurkó nem volt ott. Kereste az asztal alatt, az ágy alatt, a szekrényben, de sehol sem találta. Kérdősködött felőle a személyzetnél és akkor kiderült, hogy az egyik mosogatólány látta, amint Muncurkó a szállodából az utcára ment.

— Mordizomadt, — mondta a nemzetes ur, — az a komisz kölyök bizonyosan unatkozott, lement az utcára és eltévedt!

Morgó ur rohant Muncurkó keresésére. Hát, amint járt ide-oda, félóra mulva az állatsereglet elé került. Eppen hallotta, amint egy ember kiabál:

— A mi medvénk megszökött ugyan, de ez nem a mi medvénk! Vigyék innen!

Aztán egy ismerős hangot is hallott a nemzetes ur:

— Ennek a bácsinak igaza van! Én nem vagyok idevaló medve!

A kiabáló Muncurkó volt.

Morgó uram odarohant és a keblére ölelte elveszett magzatját. És aztán hamarosan kiderült az egész. Mikor a nemzetes ur elment a szállodából, Muncurkó unatkozott s le kíváncsított az utcára. De mert a foltos ruhája a pucérjában volt, a régi pedig be volt zárva a szekrénybe, hát anélkül ballagott le. Így ruha nélkül aztán ugy nézett ki, mint akármelyik más közönséges medve. Így eset meg aztán, hogy egy suszterinas elkiáltotta magát:

— Megszökött az állatsereglet medvéje!

A kiabálástól Muncurkó megijedt és futni kezdett. És mindig többen és többen rohantak utána, míg végre elfogták és az állatseregletbe vitték. Szerenese, hogy a nemzetes ur arra vetődött és kiszabadította.

Tekintse meg gazdag raktárunkat!

Szőnyegek, linoleumok, függönyök, ottomántakarók, asztalterítők, gummi-köpenyek, viaszosvásznak, sárcipők, hócipők, játékaruk, sfb.

a legolcsóbban kaphatók.

Szőnyeg- és Linoleumáruház
JULIU POPPER

Timișoara-Józsefváros, Bul. Bertheloi (Kossuth Lajos-utca) 5.

Telefon: 957.

Kobelt-ház

Telefon: 957.

Óra javítás
bizalmi kérdés.
Legmegbízhatóbb munkát végez

Gács Ferenc órás

TIMIȘOARA, Erzsébetváros, Király-u. 26

Reichard Gyula
műbutor-kárpitos
Timișoara III. Rezső-utca 13
Telefon 22-13

Speciális modern bőrbutorok a legfinomabb kiviteiben.

Művészet

Schronk Ilonka véglegesített temesvári zenetanár. Schronk Ilonka, a városi zeneiskola kitűnő tehetségű tanárnője, a román nyelvből jó eredménnyel letette a vizsgát és így állásában február hó tizenötödikétől kezdve automatikusan véglegesített nyert.

Anyos Viola képkiallítása. Ma délelőtt tizenegy órakor nyílik meg a józsefvárosi Athenaeum helyiségeiben Anyos Viola képkiallítása. A művész, ki már tavaly is szép sikerrel állított ki Temesvárott, ezidén ismét termése legjavát nyújtja. Nagyon érdekesekek genre képei közül a cigányjelenetek, melyekben fejlődő kompozíciókészséget, erős színérzékét találunk, ugyancsak a tanulmányfejek, melyek komoly elmélyedés eredményei. Virágcsendéletei üdék, bájosak, dekoratív szempontból különösen megkapók a krizantémok és eseresznyék, vidám, eleven színeikkel. A kiállítás, mely egész nap látható, két hét múlva zárul.

Az idei bál évad szenzációja a Zenebarátok Társaság nagyszabású Harlekin-bálja, amely január 27-én városunk egész előkelő társadalmát fogja egybegyűjteni a Tiszti Kaszinó fényesen kivilágított termeiben. A rendezőség most küldi szét a meghívókat. Ezek, valamint a tagsági igazolvány alapján jegyek a Banatnál váltathatók.

Nemzetközi dalosverseny lesz Budapesten augusztus hó huszadikán, amelyet az amszterdami internacionáléhoz tartozó munkásszakszervezetek rendeznek. Ezen a versenyen a temesvári munkásdalárdákat a Typografia és a Turul-cipőgyár dalegylete fogja képviselni.

Mulatságok

Magyar nők bálja. A Magyar nőegylet első bálja február elsején lesz a Tiszti Kaszinóban. A bál előkészületeiből arra lehet következtetni, hogy ez lesz a farsang egyik legsikerültebb mulatsága. Tegnap este Bogmáé értesítést kapott, hogy Cantacuzino Alexandrie hercegnő, a romániai országos nőegylet elnöknője a bál védnökségét elvállalja.

A Temesvári Dalkör február hó 1-én, este 9 órai kezdettel zártkörű álarcsobált rendez, amelyre az előkészületek már nagyban folynak. A meghívók e napokban küldetnek szét.

Az idei szezon első gordonkaestélye. Bokor Judith világhírű gordonkaművész, csütörtökön, január 20-án tartja Freund Leó kamaratermében egyetlen estélyét. A művész, Beethoven, D'Albert, Boccherini, Cui és Popper gyönyörű szerzeményeit fogja előadni. Erre a szenzációs estere jegyek már most kaphatók Banatnál. Hangverseny után villamos.

Sport

A TAC jubileuma. A Temesvári Athletikai Klub Temesvár legrégebbi sportegylete, amely az egyetemes sportért kiváló munkát végzett, ebben az évben ünnepli meg fennállásának huszonötödik évfordulóját. A TAC gárda nagy előkészületeket tesz a szép évforduló méltó megünneplésére és már most bizottság alakult, amely az ünnepély programját előkészíti.

Szerkesztői üzenetek

Több Déli Hírlap olvasó. A Cladirea sorsolását illetőleg érdeklődtünk az egyesület vezetőségénél, ahol azt a felvilágosítást adták, hogy a legutóbb kitűzött sorsolást a temesvári pénzügyigazgatóság megakadályozta és utasította az egyesületet, hogy a sorsoláshoz szükséges engedélyt a pénzügyminisztériumtól szerezzék be. Az egyesület a pénzügyminisztériumi engedély megszerzése dolgában a kelendő lépéseket megtette. Hogy azonban az ügy tényleg ne nőjje ki magát tengeri kigyóvá, a kérdést napirenden tartjuk és szorgalmazzuk a házsorolás megejtését.

Színházlatogató. A Csala Mihály szerencsése című csekes bohózat Budapesten nem a Nemzeti Színházban ment, ami elvárható is csekk az állami intézménynek hivatásával hanem a Magyar Színházban. Nórika szerepét Gáá' Franciska játszotta.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Álláskeresőknek 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

28 éves építész uilleánnyal szeretne megismerkedni szórakozás céljából. Összinté sorokat „Szülői háznál” jelígre a kiadóba kérek. (240)

Levelesatát folytatna 25 éves banktisztviselő művelt urileányokkal, akik modernül gondolkodnak. Leveleket „Levelezés” jelígre a kiadóba kérek. (216)

Házasság

Nősülni óhajtok komoly gondolkodású középkeru, katolikus, nyugdíjkepes gazdaságos értő tisztviselő. Levelet „Jó gazdasszony” jelígre a kiadóba. (238)

Benősülné mielőbb izraelita 29 éves fiatal ember üzletbe, vállalatba, ahol szorgalmával közreműködhetne. Levelet „Érettségizett” jelígre a kiadóba.

Alkalmazás

Biztos egzisztenciát nyújt a február elején kezdődő második félévi román, német, magyar gyors- és gépiró-tanfolyam a Bérczi-féle szakiskolában Erzsébetv. Stefánia-u. és Gyár v. Fő-u. Beiratások Stefánia-u. 22. (121)

Ügyes számoló és számlázó felvétetik azonnali belépésre. Ajánlatokat „Férfimunkaerő” jelígre a kiadóba.

Allást keres

Onálló kereskedő bármilyen irodai vagy más állást elvállal. Nyolc nyelvet beszél. Szíves megkeresések „Bármilyen állás” jelígre a kiadóba kérek. (215)

Mérlegképes könyvelő délutáni alkalmazást keres. Leveleket „Pontos és megbízható” jelígre a kiadóba kérek. (214)

Fiatal uricány magyar, német, francia nyelvtudással nagyobb gyermekek mellé nevelőnőnek ajánlkozik. Zongorázni és hegedülni tud. Szíves meghívó sorokat „Teljesen árva” jelígre a kiadóba kérek. (237)

Lakás

Három szobás lakást keresünk tavaszra lehetőleg kerthelyiségben. Szíves ajánlatokat „Lakás” jelígre a kiadóba.

Házaspár butorozott szobát keres különbejáratú. Gimket kérünk a kiadóba. (241)

Adás-vétel

Koncert zongora kifogástalan állapotban, eladó. IV., Ormos-utca 4. (116)

1000 értékes könyvből álló könyvtáramat olcsón eladnám. Érdeklődők leveleit 100 Jókai regény” jelígre a kiadóba. (211)

Grammofon tölcseres, kitűnő állapotban eladó. IV., Ormos-utca 4. (116)

Uj családi ház három szoba, konyha, melléképületek kerttel és háztelkekkel olcsó árban, kedvező feltételek mellett eladó. Érdeklődni Strada Pommul No 2 (Erzsébetváros, Béla-köz). Román óvodával szemben.

Különléle

Fehernemű javítást, háziruha és kis gyermekruha varrást vállalom. Erzsébetváros, Korona-u. 3. földsz. jobbra.

Kereskedő jó üzlethez - pénzes társat keres. Ajánlatokat „Kitűnő üzlet” jelígre. (220)

Fiatal fehér spitz-kutyát keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Fajkutyá” jelígre a kiadóba.

Modern családi ház

beköltözhető három szobás lakással eladó. Cim a kiadóban. 2011

Üzlethelyiség

melyben jelenleg a Spira és Drucker butorizlet van (Lloydsor, Palacepalota) kiadó. Bővebbet Blum Gyula dr. ügyvéd irodájában. 134

Podráczky Ferenc kárpitos

Értesít az igen tisztelt közönséget, hogy az elsőrangban felszerelt műhelye Timişoara, Gyár város, Iskola-utca 10. Telefon 206

alatt van. Olcsó, minőségileg elsőrangú, gyors szállítás. Különlegességei: Bőrgarnitúrák klubok részére, fotelek, otománok, matracok, szalagarnitúrák és más modern kárpitosmunkák. 1741

Bel- és külföldi vasuti menetjegyek, utlevélvizumok, kurirszolgálat garancia mellett

BIRDEV
utazási iroda

Telefon 5-93, 13-83

Értesitem t. vevőimet, hogy józsefvárosi fiókjuzletemet felosztattam. Winternitz kizárólag Belvaros, Lloydsor, Löffler-palotában van.

Winternitz
divatház.

109

Butorok készítését

bármily kivitelben vállalom.

Wildpret Ferenc

Kossuth Lajos utca I. 1149

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Liliomtej-krémet, liliomszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag Kulka Emil városi gyógyszerárában, a Fekete Sas-hoz, Belváros, Szentgyörgy-tér.

Selyem- és ripsz-kalapok minden színben és formában 450 lei.

Ugyanott női- és férfikalap-javítást vállalunk.

Tuvicsák
Gyár város, Bányu-u. 4.

130

Kozmetikai gyógyintézet

III, Piaja Asaneştii (József-tér) 8. sz.

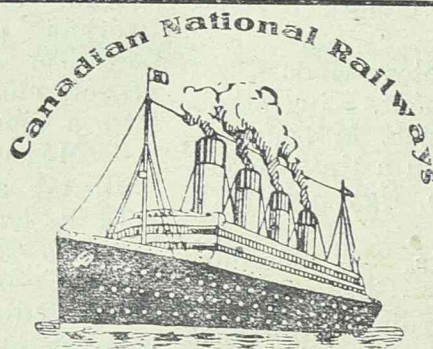
Kiváló szakorvos vezetésével speciális párisi technikával, vállalja minden szépség- és bőrhibák eredményes eltávolítását. Hajhulláskezelés. Fogó- és hízókurák. Különleges szépségápolás és ránckezelés. — Legkiválóbb szépségápolási szerek egyedárúsítása.

A legjobb és legz. tesőbb utazás

Kanadába

1927. február végén kezdődik

A Kanadába való utazásnál a következő személyek jöhetnek tekintetbe:

1. Németek, magyarok, szerbek, akiknek szabályszerű Kanadába szülő utlevelük van.
2. Gazdák, gazdasági munkások, szolgák, 17-45 éves életkorban, akik egészségesek és irni-olvasni tudnak.

Felvilágosítással szolgál az összes tengerentúli utazásokra:

„ATLANTIC”
Szállítási R.

(azelőtt N. BRÜCK & Co.)
Timişoara-Belváros, Hunyadi-utca 8.
TELEFON 21-16

Hideg-, melegviz minden szobában. Utcai szobák ára központi fűtéssel együtt 50.000-70.000 korona.

WESTEND-szálloda

BUDAPEST IV., Berlini-tér 3.

PONGRÁCZ SÁNDOR, igazgató-tulajdonos.

Déli Hírlap

Temesvár

Hatvan lei egy hónapra

Rikkancsok a Déli Hírlapnál felvétetnek